

Klart är, att under sådana förhållanden Blom icke kunde sörja för sin familjs framtida bergning. Bouppteckningen (se Litt. B) utvisar den ringa behållningen af 866 R:dr 45 öre, som naturligtvis är otillräcklig för familjens uppehälle. Då Blom i 40 år tjenat staten och omkring hälften af denna tid skött en navigationslärares gagneliga och mödosamma befattning, synes det med skäl kunna påräknas, att staten skyddar hans efterlevande familj från nöd.

Med stöd af hvad nu blifvit anfördt, hemställer jag,

att Riksdagen måtte bevilja en årlig pension af 300 kronor, att utgå från och med år 1875 åt Navigationsskoleföreståndaren C. G. Bloms enka Gustafva Lindberg, att åtnjutas så länge hon under sin återstående lifstid lefver ogift.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1875.

Ragnar Törneblad.

Häri instämmer:

C. A. Fröberg.

N:o 67.

Af Herr **A. W. Wigardt**: *Angående förhöjning i anslaget till folkskoleinspektionen samt förbättring af folkskoleinspektörernas aflöningsvilkor.*

Under en tid, då det i allmänhet är fråga om löneförbättringar och dyrtidstillägg åt statens tjenare, finnes en klass af dessa, som synes vara alldeles bortglömd, ehuru den framför andra torde i anseende ej mindre till deras befattningars vigt, mödor och grannlaga beskaffenhet än till aflöningsens obetydlighet vara förtjent af bättre aflöningsvilkor. Det är rikets folkskoleinspektörer. Om inspektionen skall utöfvas på ett gagnande sätt, hvilket för folkundervisningen är ett lifsvilkor, så måste till inspektörer utses personer med duglighet, takt och omdöme, som kunna skaffa sig auktoritet och anseende både af skolråden, presterskapet, lärare och folket. Deras befattning är äfven ganska mödosam, om de vilja sköta den med allvar, ty de hafva ej blott att genom besök i skolorna sätta lif och metod i undervis-

ningen och rätta samt afhjelpa befintliga brister; derjemte hafva de ganska mycket skrifveri, dels med skolråden och dels med domkapitlet och ecklesiastikdepartementet, i det de hafva att afgifva ej blott diverse statistiska uppgifter utan äfven utlåtanden i allehanda skolväsendet rörande frågor, och dock äro dessa vigtiga funktionärer aflönade så tarfligt, att sannolikt inga med dem jemförliga stats-tjenare inom riket hafva det sämre. Deras årliga arvode uppgår i allmänhet blott till tre, fyra à femhundra kronor och understundom derunder. För sina resor hafva de visserligen skjutsersättning och dagtraktamente, men den förra icke så som öfriga statens tjenstemän, efter resereglementet, utan efter gästgifveritaxan, hvarigenom de stundom endast hafva 80 öre milen för häst. Deras dagtraktamente har också förut endast utgjort 3 kronor, hvilket med innevarande år höjts till 4, hvilket äfven är otillräckligt, så vidt man icke vill tvinga dem att anlita presterskapets gästfrihet, hvilket dock icke synes vara lämpligt, då äfven pastorerna stå under skolinspektörens kontroll. Det synes därför vara allt skäl att höja dessa tjenstemäns aflöningsvilkor, dels på det man fortfarande må få dugliga och lämpliga personer till inspektörer, och dels på det icke dessa för ofta måtte ombytas, hvilket i allmänhet är för skolväsendets utveckling skadligt. Visserligen hafva dessa tjenstemän sjelfva icke framställt några anspråk på förhöjning i deras arvode och lönevilkor, men just denna grannlagenhet å deras sida i förening med deras oförtröttade nit för folkskolans bästa, torde utgöra ett ytterligare skäl att icke glömma bort dem, då man beviljar alla andra statens tjenare löneförbättring. Med noga aktgifvande på inspektörens osparda möda för skolväsendet, inom det område jag tillhör, och det stora gagn som kommit de 64 församlingars skolor till nytta, inom hans stora verkningsskrets, finner jag hans aflöning härför, 425 kronor, alltför knapp. Beviljandet af ifrågasatta löneförbättring skulle också, enligt min tanke, åtminstone för närmaste framtiden förebygga antagandet af fristående inspektörer, hvilka blefve staten mångdubbelt dyrare. På grund häraf får jag vördsamat föreslå:

- a) att Riksdagen beslutar, det anslaget för folkskoleinspektionen höjes med 50 procent för beredande af förbättrade aflöningsvilkor åt folkskoleinspektörerna i riket;
 - b) att dem tillkommer rese- och traktamentsersättning efter den klass i resereglementet som är bestämd för kyrkoherdar; och
 - c) fribrefsrätt eller rättighet för dem att begagna tjenstefrimärke.
- Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1875.

A. W. Wigardt.